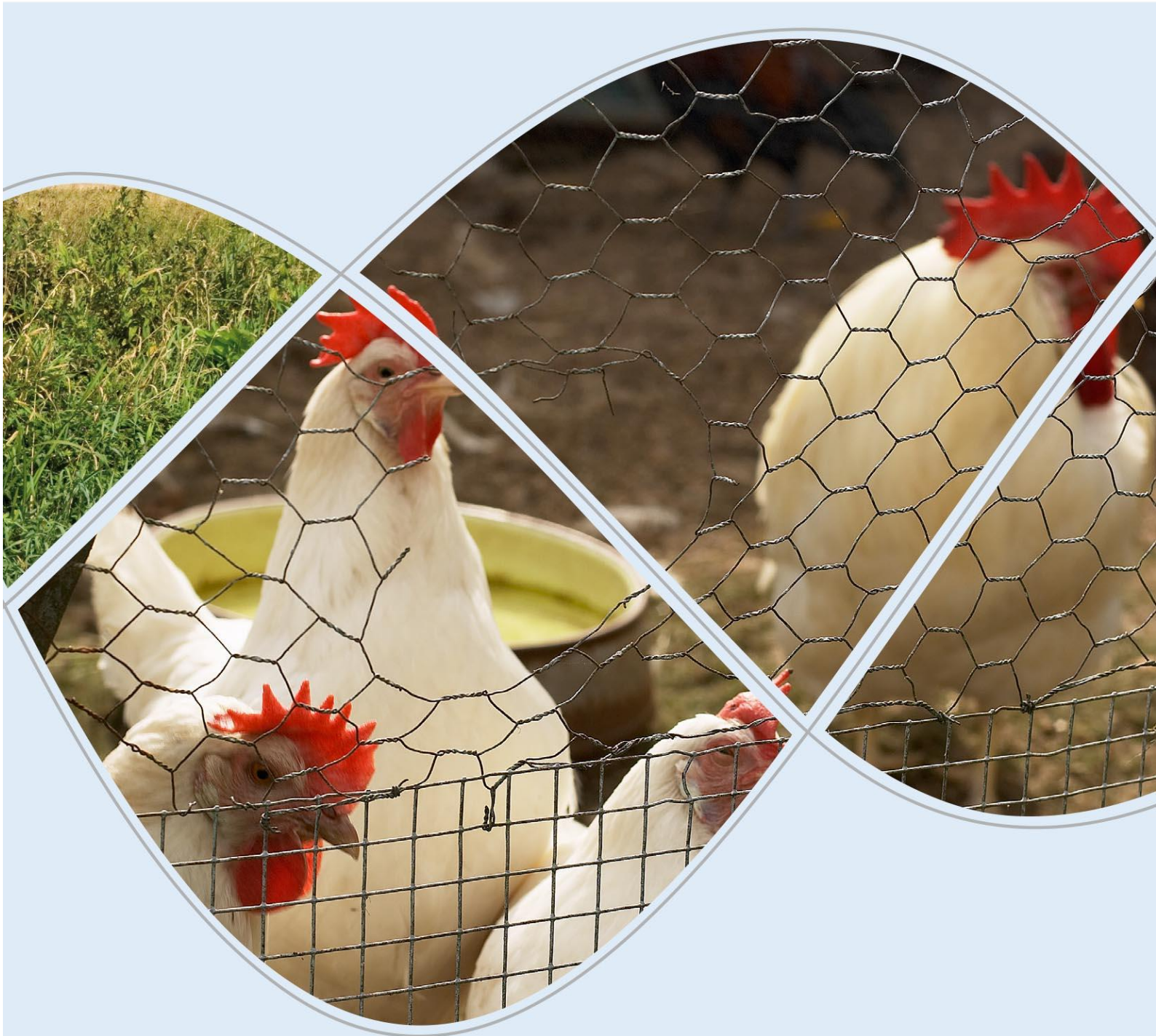

Revurdering af miljøgodkendelse

Slagtekyllingeproduktion

Spandet Kirkevej 6, 6760 Ribe

01.07.2021

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon 7616 1616

E-mail miljo@esbjergkommune.dk

Web www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 19/5089

Sagsansvarlig: Cha8

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

INDLEDNING	4
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE PÅ SPANDET KIRKEVEJ 6, 6760 RIBE.....	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING	8
ØVRIGE FORHOLD	8
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING.....	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	10
INDLEDNING	10
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Dyreholdets størrelse	11
Ændringer på husdyrbruget siden sidste revurdering	12
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF BESKYTTET NATUR.....	25
Ammoniakpåvirkning af naturområder	25
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	26
GENERELLE FORHOLD.....	26
Råvarer og hjælpestoffer og affald	26
Fluer, skadedyr og lys	26
Landskab og kulturmiljø.....	27
OPHØR.....	27
BEMÆRKNINGER I FORBINDELSE MED INDLEDENDE ANNONCERING	27
HØRING	27
SAMLET VURDERING	31
BILAG 1	32
BILAG 2	35
BILAG 3	37

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, enten at vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse skal skærpes eller at revurderingen ikke medfører ændringer i miljøgodkendelsen.

Revurderingen er foretaget ved at gennemgå husdyrbruget og de ændringer, der er sket siden, godkendelsen blev meddelt. Der er foretaget en vurdering af, om udviklingen i teknologier giver mulighed for at nedbringe forureningen. Dette er beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen om revision af vilkår for husdyrbrugets drift.

Esbjerg Kommune har i perioden fra den 1. september 2020 til den 15. september 2020 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til revurderingen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen eller anmodninger om at få tilsendt udkast til afgørelse.

Forslaget til revurdering af miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 23. marts 2021 til den 13. april 2021. I forbindelse med den offentlige høring er der kommet bemærkninger fra beboerne på Spandet Kirkevej 5, Skolevænge 8, 28, 29 og Arnumvej 8. De indkomne bidrag, og Esbjerg Kommunes bemærkninger til disse, fremgår af den miljøtekniske beskrivelse og vurdering side 27.

Revurdering af miljøgodkendelse på Spandet Kirkevej 6, 6760 Ribe

Esbjerg Kommune har revurderet miljøgodkendelsen til produktion af slagtekyllinger på Spandet Kirkevej 6, 6760 Ribe.

Revurderingen omfatter produktion af slagtekyllinger herunder drift af stalde m.v. Revurderingen omfatter ikke drift af udbringningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Revurdering af miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget beliggende Spandet Kirkevej 6, 6760 Ribe, matrikel nr. 31 Spandet Ejerlav, Spandet. Ejendomsnummeret er 5610316186. Bedriftens CVR nr. er 25576438 og CHR nr. er 80924. Husdyrbruget ejes af Bendt T. H. Wedell, Tybrindvej 2, 5592 Ejby og drives af Frijsenborg Poultry A/S, Ny Kongensgade 1, 1472 København K.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at ejendommen drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

I forbindelse med revurderingen fastsættes der enkelte nye vilkår for husdyrbrugets drift. Desuden ophæves en række af de eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen fra 2003 og revurderingen fra 2013. De vilkår, der ikke ophæves, er forsat gældende.

Med hjemmel i § 39, jf. § 41 og 43a i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.¹ meddeler Esbjerg Kommune herved påbud om følgende vilkår for drift af husdyrbruget:

Vilkår, der er overført fra tidligere miljøgodkendelse fra 2003 og revurdering fra 2013, er angivet med følgende bogstav:

- A. = vilkår fra miljøgodkendelsen fra juni 2003
- B. = vilkår fra revurdering fra marts 2013

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår nr.: 1.6 og 7.2.1 i miljøgodkendelsen fra juni 2003 ophæves. Vilkår nr.: 4, 5, 6, 7, 12 og 14 i revurderingen fra marts 2013 ophæves.
2. B Vilkår 1.1, 1.7, 2.1, 3.1 – 3.5, 6.1.1, 6.1.2, 7.1.1, 8.1.1 og 9.1 – 9.3 i miljøgodkendelsen fra 2003 ophæves.

Husdyrproduktion

3. B Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

¹ Lovbek. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer).

	Antal producerede dyr	DE
Slagtekyllinger (38 dage), dybstrøelse, gulv drift	496.800	197,1

4. B Inden for det angivne produktionsniveau på 197,1 DE tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem 35-45 dage, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 197,1 DE.

Indretning og drift

5. A Til- og frakørsel skal ske via indkørslen mod vest.

Lugt

6. A Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal som hovedregel ske på hverdage indenfor normal arbejdstid, 07.00 – 18.00. På hverdage kan arbejdet i særlige tilfælde fortsætte til senest kl. 22.00. Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget kan maksimum 5 gange pr år ske på lørdage; arbejdet skal på lørdage være afsluttet senest kl. 13.00.
7. A Der må ikke etableres oplag af husdyrgødning eller foderrester i tilknytning til staldanlægget og i øvrigt på matr.nr. 31 Spandet Ejerlav, Spandet.
8. A Hele virksomheden og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Støj

9. A Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må ikke i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land overstige følgende værdier:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningssparcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

10. A Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende lade dokumentere, at vilkår 9 er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Energi- og vandforbrug

11. B Der skal som minimum foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
12. B Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Råvarer og hjælpestoffer

13. A Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På revurderingstidspunktet Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019).

Affald

14. A Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.
15. A Ved håndtering af brændstof og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

Fluer og skadedyr

16. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Egenkontrol

17. B Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 3).

Ophør

18. B Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Retsbeskyttelse og revurdering

Det følger ingen særlig retsbeskyttelse på vilkår meddelt i forbindelse med revurdering af en miljøgodkendelse.

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 40 stk. 2, hvis:

1. der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik
2. der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
3. forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse
4. forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen
5. det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 39 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug². Det er derfor planlagt at foretage næste revurdering senest i 2031.

Tidspunktet for næste planlagte revurdering kan dog ændre sig. Ifølge § 39 stk. 4 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug, skal en kommune tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug³ op til revision, når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Denne revurdering skal tilrettelægges således, at husdyrbruget kan overholde vilkår, fastsat på baggrund af BAT-konklusionen, senest 4 år efter BAT konklusionen er offentliggjort.

Øvrige forhold

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

² Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. dec. 2020 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2.

Den der er ansvarlig for husdyrbruget, skal underrette kommunen ved manglende overholdelse af vilkår og bindende lovkrav, og skal straks træffe foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og de bindende lovkrav igen overholdes.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 9. juli 2021 på Esbjerg Kommunes hjemmeside og Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 6. august 2021 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager, opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet der behandler klagen og som kan oplyse, om, hvorvidt klagen har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen på Spandet Kirkevej 6, 6760 Ribe.

Hovedformålet med en revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Lovgrundlag

Revurdering af miljøgodkendelser på husdyrbrug behandles efter reglerne i §§ 39-41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug⁴ (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) samt efter §§ 39-43a i Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.⁵ (husdyrbrugloven).

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering. Den første revurdering sker 8 år efter godkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år. Dog skal kommunen tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revision, hvis EU-kommissionen offentliggør en BAT konklusion.

Den 21. februar 2017 blev der offentliggjort nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Husdyrbruget skal overholde de regler, der er udarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen på baggrund af BAT-konklusionen senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendelseshandling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. En revurdering kan derfor ikke indeholde udvidelse eller ændring af den oprindelige miljøgodkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Kommunens afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

⁴ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020)

⁵ Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer)

Beskrivelse af husdyrbruget

Baggrund for afgørelsen

Tidligere Ribe Kommune har den 4. juni 2003 meddelt miljøgodkendelse til en slagtekyllingeproduktion på Spandet Kirkevej 6. Miljøgodkendelsen er meddelt efter § 33 i miljøbeskyttelsesloven.

I marts 2013 er miljøgodkendelsen fra 2003 revurderet af Esbjerg Kommune.

Den 17. august 2015 er der meddelt ikke-godkendelsespligt til etablering af restvandbeholder på Spandet Kirkevej 6.

Til brug for revurdering af miljøgodkendelsen er der foretaget beregninger i det it-baserede ansøgningssystem (skema nr. 223527). Beregningerne i skemaet er foretaget på baggrund af bruttoarealet i staldene.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance, og der har været afholdt telefonmøde med ansøgers konsulent.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende godkendte dyrehold fremgår af tabel 1. Beregning af antal dyreenheder (DE) er siden ophørt. Derfor angives antal DE ud fra de normer, der var gældende på tidspunktet for revurderingen i 2013.

Dyreart/staldsystem	Godkendt 2013	
	Antal	DE
Slagtekyllinger (38 dage) dybstrøelse, gulv drift	496.800	197,1
I alt	496.800	197,1

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK. nr. 764 af 28.6.2012).

Ifølge Esbjerg Kommunes revurdering fra 2013 udgør det godkendte dyrehold 496.800 (38 dage) producerede slagtekyllinger årligt.

Der er i revurderingen fra 2013 vilkår (nr. 14) med krav til udnyttelse af produktionsomfanget (kontinuitetsbrud). Dette vilkår ophæves, da regler om kontinuitetsbrud er fastsat som et generelt lovkrav.

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der har været kontinuitetsbrud i husdyrproduktionen, og om der hermed er sket delvis bortfald af produktionsretten. Hvis en godkendelse ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år⁶.

Med udnyttet menes at der produceres mindst 25 % af det mulige antal dyr.

Der har i februar 2019 været miljøtilsyn på ejendommen. Af miljøtilsynet fremgår det, at der ikke er sket bortfald af produktionsretten i perioden marts 2013 – februar 2019. Der er siden februar 2019 ikke sket bortfald af produktionsretten.

⁶ §55 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020).

De eksisterende vilkår (nr. 2 og 3) i revurderingen fra 2013 om godkendt produktion og staldindretning samt tilladt variation gælder fortsat.

I revurderingen fra 2013 er der stillet vilkår (nr. 11) til egenkontrol af husdyrproduktionen på ejendommen. Det er i gældende lovgivning implementeret krav om dokumentation af dyreholdets størrelse. Derfor ophæves vilkår nr. 11 i revurderingen fra 2013.

Ændringer på husdyrbruget siden sidste revurdering

Der er siden seneste revurdering i 2013 etableret to varmevekslere (én i hver stald), som er placeret udendørs mellem staldene. Det vurderes, at installationen af varmevekslerne udgør en bagatelagtig ændring, og at etableringen skal betragtes som ikke-godkendelsespligtig. Der er i de respektive afsnit om lugt og støj redegjort for dette. I de næste par afsnit er ventilationsanlægget og varmevekslerne beskrevet nærmere.

Der er desuden etableret restvandbeholder til opsamling af vaskevand fra staldene, og til opsamling af kondensvand fra varmeveksleren. Restvandbeholderen er tidligere anmeldt til Esbjerg Kommune, og der er i 2015 truffet afgørelse om ikke-godkendelsespligt til etablering af en 50 m³ beholder.

Esbjerg Kommune gav i 2016 byggetilladelse til et fyrrum på 26 m² og i 2020 lovliggjorde Esbjerg Kommune, at fyrrummet var bygget ca. 42 m² stort.

Derudover er der ikke konstateret bygningsmæssige ændringer siden revurderingen i 2013.

På husdyrbruget er der følgende stalde, som vist på kort 1.

Ventilation af stalde

Ventilationsanlægget er en del af et computerstyret staldklima-anlæg. Slagtekyllingestaldene er forsynet med undertryksanlæg med indsugningsventiler placeret i væg og udsugninger placeret ved kip. Som sikkerhedsventilation er der monteret gavlventilatorer. På Spandet Kirkevej 6 er der på hver stald 13 afkast i kip samt 3 afkast i gavlenderne, 2 i den vestlige gavlende og 1 den østlige gavlende.

Udsugningskapaciteten er ved maksimalt ydelse 150 m³/time pr. m² stald eller ca. 8 m³/time pr. kylling, men om vinteren og i perioder med små kyllinger vil ventilationsbehovet være under 1/10 heraf. Kapaciteten er inkl. de omtalte sikkerhedsventilatorer placeret i gavl.

Det primære ventilationsafkast sker ved kippen og udmunder ca. 0,5 - 1,0 m over kip. Der er ikke overdækning på, hvorved luften kastes lige op. Højden på afkastene i kip er ca. 7 m og gavlventilationen sidder ca. 1 m over jorden.

Ventilationsanlægget etableres med MultiStep styring. Det vil sige, at en udsugningsventilator er hastighedsreguleret, og de øvrige ventilatorer kobles ind (on/off) efter behov.

Varmevekslere

De to varmevekslere fra Rokkedahl Energi har dimensionerne 10,10 m (l) x 2,5 m (b) x 2,58 (h). Afksthøjde (skorstenshøjden) er ca. 4,0 m. Farven er antracitgrå.

Ved brug af varmevekslere opnås bedre staldklima og samtidigt stor besparelse på energi til varmforsyningen. Varmevekslerne reducerer varmevekslerne energiforbruget til opvarmning af staldene med min. 45 %, hvilket reducerer forbruget af halm. Samtidig reducerer ammoniakemissionen fra staldene med 30 %.

Dette skyldes, at den nødvendige - og til tider kolde friskluft/indsugningsluft på vej ind i stalden gennem varmevekslere bliver "forvarmet" ved at veksle varmen fra udsugningsluften (behovet for varmetilførsel i stalden er derved mindre end når indsugningsluften ikke bliver forvarmet).

Styring af varmevekslerne er fuld integreret med computerstyringen af det totale klimaanlæg.

Udsugningskapaciteten er ved maksimal ydelse 150 m³/time pr. m² stald svarende til i alt ca. 279.450 m³/time pr. stald. Som minimumsventilation op til en kapacitet på 25.000 m³/time anvendes varmevekslerne alene (svarende til 9 % af maksimal ventilationsydelse). Ventilationsanlægget er etableret med MultiStep styring. Det betyder, at udsugningsventilatorerne er hastighedsreguleret, og de øvrige ventilatorer kobles ind (on/off) efter behov.

Varmevekslerne er en del af staldklimaanlægget og er i drift hele tiden under hvert hold slagtekyllinger, der produceres. Ydelsen drosles ned til ca. 75 % i den sidste 1/3 af hvert hold. Herefter udgør varmevekslernes kapacitet 7 % af den samlede ventilationsydelse.

Højden på afkastet fra hver af de to varmevekslere er ca. 4 m.

På kort 1 ses bygningslignende anlæg mellem de to stalde. Det er de to varmevekslere, som blev installeret i 2015.

Kort 1: Situationsplan

Fordelingen af dyr og staldsystemer i de enkelte stalde fremgår af tabel 2.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	1863	Mekanisk ventilation	6 m	(#362244) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	1863
Stald 2	1863	Mekanisk ventilation	6 m	(#362246) Kyllinger, konventionelle slagtekyllinger	0	1863
Sum						3726

Tabel 2: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Som det fremgår af tabellen, så bygger beregningerne ikke på antal dyr eller dyreenheder men på produktionsarealet, som er det areal hvorpå dyrene kan færdes, og hvor der kan afsættes husdyrgødning. I den konkrete sag er der regnet med bruttoarealet, hvilket betyder, at produktionsarealet er fastsat som hele staldens areal.

I revurderingen fra 2013 er der stillet vilkår til staldsystemer. Dette vilkår gælder stadig.

Der ændres ikke på husdyrbrugets praksis med opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Dybstrøelsen fra staldene enten afsættes direkte til biogas eller oplagres i markstakke efter gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen⁷. Derfor er der i ansøgningen ikke indtegnet gødningsopbevaringsanlæg.

I revurderingen fra 2013 er der stillet vilkår (nr. 4) til andel af dybstrøelsen, som skal udbringes direkte på markerne fra staldene. Dette vilkår vurderes at være bortfaldet, da det ikke findes på Teknologilisten som et virkemiddel til at reducere ammoniakemissionen fra husdyrbruget i overensstemmelse med Miljøstyrelsens help-desk-svar "Revurdering – bortfald af vilkår" af 29-04-2021. Vilkåret ophæves derfor.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017⁸.

BAT konklusionen skal anvendes ved vurderingen af, om husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)". I afsnittene herunder er der en gennemgang af de emner, som indgår i BAT konklusionen.

For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret via regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøledelsessystem

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Den ansvarlige på husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik, og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægges dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

⁷ Bek. nr. 1176 af 23. juni 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning.

⁸ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedst tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

Ansøger anvender Miljøstyrelsens minimiljøledelsessystem. Der er i 2021 lavet en indsats, hvor der skiftes nipler i vandsystemet, så husdyrbruget minimerer vandspild i strølsen, og dermed sænker varme og ventilationsforbruget.

Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som generelle regler. Der følges ført op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget og de årlige indberetninger til kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med Miljøstyrelsens help desk-svar "Revurdering og miljøledelse" af 6. maj 2020.

Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er vurderet i forbindelse med meddelelse af godkendelsen og er bl.a. reguleret via gældende afstandskrav og de beskyttelsesniveauer, der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og-styring og reparation og vedligehold af udstyr. Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet, og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn.

Ansøger oplyser følgende:

- Husdyrbrugets medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om at husdyrbruget har en godkendelse og de vilkår der heri er stillet til husdyrbruget.
- Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler.
- Medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer og de har kendskab til beredskabsplanen.
- Medarbejdere oplæres i relevant lovgivning og udførsel af deres arbejdsopgaver.
- Der er udarbejdet oplæringsmateriale, som er tilgængelig for personalet.
- Nye medarbejdere instrueres i arbejdsopgaverne ved opstart af ansættelsen.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Formålet er at forebygge uheld og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Ansøger oplyser følgende:

- Der er iværksat et kontrol-, reparations- og vedligeholdelsesprogram med henblik på at forebygge uheld.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, der har til formål at forhindre/minimere skade på miljøet i tilfælde af uventede hændelser.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.

- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af stalde.
- Forbruget af energi, vand og foder registreres i driftsregnskabet og kontrolleres for uregelmæssigheder.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov i form af fasefodring.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr⁹.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen og de årlige indberetninger.

Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertilsetningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Ansøger oplyser følgende:

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for dyregruppen og vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der anvendes fasefodring, dvs. foderet er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, så udskillelsen af næringsstoffer reduceres.
- Der tilsættes fytase til foderet med henblik på at reducere dyrenes udskillelse af fosfor.
- Dyrene tildeles foder, der vha. en god aminosyrebalance opnår et reduceret indhold af råprotein, så den samlede udskillelse af kvælstof reduceres.

Der er i revurderingen fra 2013 stillet vilkår (nr. 6 og 7) til fasefodring og anvendelse af fytase i foderet. Anvendelse af enten fasefodring eller et eller flere fodertilsetningsstoffer, der nedsætter den samlede mængde fosfor og kvælstof, der udskilles (f.eks. fytase mht. fosfor) er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som gældende lovgivning. Reglerne træder i kraft ved revurdering eller senest den 21. februar 2021 i stedet for de i 2013 stillede vilkår i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Vilkår 6 og 7 ophæves på den baggrund.

⁹ Bek. nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2003 stillet vilkår (nr. 7.3.1) til, at virksomheden og dens omgivelser skal renholdes så lugtgener begrænses, og opbevaring af foder så tilhold af skadedyr minimeres. Dette vilkår gælder fortsat.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge forurening og begrænse miljøbelastningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenede regnvand som rens vand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmeindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningssystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

Ansøger oplyser følgende:

- Ventilationsanlægget er med automatisk styring, så det reguleres efter ude- og indetemperatur samt forholdene i staldene for at modvirke unødigt energiforbrug.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at nedbringe vaskevandsforbruget.
- Drikkevandssystemerne er forsynet med spildkopper under drikkeniplerne for at undgå spild.
- Ved udskiftning af lyskilder i stalde m.v. indsættes der energieffektiv belysning f.eks. i form af LED.
- Der er ikke vinduer i staldene. Dette skyldes at der skal være lysstyring mht. krav til lys- og mørkeperioder.
- Der er timer til styring af belysning, så der kun forbruges el, når der er behov og krav i forhold til lys- og mørkeperioder.

Ejer har på eget initiativ siden revurderingen i 2013 installeret to varmevekslere (Rokkedahl), som genindvinder varmen fra den udadgående ventilationsluft. Der er installeret varmevekslere til genindvinding af varme fra ventilationsluften. Ved brug af varmevekslere opnås bedre staldklima og samtidigt stor besparelse på energi til varmforsyningen. Dette skyldes, at den nødvendige - og til tider kolde friskluft/indsugningsluft på vej ind i stalden gennem varmevekslere bliver "forvarmet" ved at veksle varmen fra udsugningsluften. (Behovet for varmetilførsel i stalden er derved mindre end når indsugningsluften ikke bliver forvarmet.) Dette reducerer ifølge ansøgers konsulent energiforbruget til opvarmning med minimum 45%.

Ud over varmegenindvinding og dermed sparet energi til opvarmning, så har varmeveksleren også en dokumenteret reducerende effekt på ammoniakudledningen. Teknologien er optaget på Teknologilisten med 30 % ammoniakreduktion ift. stalde uden varmeveksler. De praktiske erfaringer med teknikken er, at den også har en reducerende effekt på støvudledning.

Der er i revurderingen fra 2013 stillet vilkår (nr. 8 og 9) til årlig registrering af vand- og energiforbrug samt til drift og vedligehold af drikkevandssystemet. Disse vilkår gælder stadig.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energiidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. Der er bl.a. krav til opbevaring og anvendelse af restvand.

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at der kan sættes vilkår til indretning af husdyrbruget, så de forurenende områder uden om staldanlæg samt husdyrgødningsopbevaringsanlæg begrænses med henblik på at reducere produktionen af spildevand. Samtidig kan der fastsættes vilkår der sikrer minimering af vandforbrug, så mængden af spildevand reduceres. På ejendommen er der ikke anlæg til opbevaring af husdyrgødning ud over staldene.

Ansøger oplyser følgende:

- Der anvendes kun drikkevand og vand til rengøring. Det er vigtigt ved kyllingeproduktion, at der er tørt i stalden, så der er altid fokus på at undgå drikkevandsspild.
- Staldene rengøres mellem hvert hold kyllinger.
- Varmeveksleren producerer en vis mængde spildevand årligt ca. 50-60 kubikmeter som opsamles i eksisterende restvandsbeholder.

Som nævnt tidligere er der stillet vilkår til drift af drikkevandssystemet.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Støj

Husdyrproduktions påvirkning af omgivelser med støj er vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende.

Der er siden sidste revurdering i 2013 blevet installeret to varmevekslere (én i hver stald). Varmevekslerne er en del af staldklima-anlægget.

Det er oplyst, at varmevekslerne har en kildestyrke på 83 dB(A). De øvrige ventilatorer i staldene har en kildestyrke på hhv. 65 dB(A) (2 stk.), 66 dB(A) (11 stk.) og 72 dB(A) (3 stk.).

Højden på afkastet fra hver af de to varmevekslere er ca. 4 m, og dermed er støjen fra varmevekslerne i modsætning til afkastene på tagene afskærmet i alle retninger, da de er placeret mellem staldene og fodersiloerne. Det vurderes i lyset af ventilationsforholdene og varmevekslernes placering, at installationen af varmevekslerne udgør en bagatelagtig ændring mht. støj fra husdyrbruget.

Der er ikke sket øvrige ændringer i støjklender siden revurderingen i 2013. Der anvendes fortsat støjsvage ventilatorer og ved udmugning sker kørslen inde i staldene.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2003 stillet vilkår (nr. 4.1 og 4.2) til støj og maksimalt støjbelastning. Disse vilkår gælder fortsat.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket ændringer i antallet af transporter eller til- og frakørselsforhold. Der er med vilkår nr. 3 i revurderingen fra 2013 fortsat mulighed for at afgangsalderen kan variere mellem 35-45 dage. Dette betyder fortsat, at transporter med dyr kan variere lidt i forhold til de 8 leveringer og 96 afhentninger af dyr pr. år, der tidligere er oplyst.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2003 stillet vilkår (1.2) til anvendelse af adgangsvej mod vest. Dette vilkår gælder fortsat.

Esbjerg Kommune vurderer, at der siden godkendelsen blev meddelt ikke er fremkommet nye oplysninger om støjforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen (udover bagatelagtige ændringer) ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til støj er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe støjen betydeligt.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget med hensyn til støj fortsat forebygges og begrænses forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Støv

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

Produktionen sker i lukkede stalde. Ved opstart af et hold kyllinger strøs pt med spagnummix, som er en blanding af spagnum og høvlspåner. Der strøs ikke efterfølgende.

Den installerede varmeveksler fra Rokkedahl vurderes ifølge Miljøstyrelsens teknologiliste ikke at have nogen indflydelse på støvemission fra staldene, og derfor har varmevekslerens effekt på støv ikke været en parameter ved test af teknikken. Erfaringerne fra den praktiske anvendelse er dog ifølge Kolding Herreds Landboforening, at varmeveksleren har en støvreducerende effekt. Dette kommer til udtryk ved at der løbende er behov for at skifte/rengøre filtre for støvpartikler.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget at leve op til anvendelse af BAT.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning.

Ifølge revurderingen fra 2013 tømmes stalden helt efter hvert hold kyllinger og den faste gødning fjernes. Gødningen læsses ved befæstet areal ved port i stalden. Gødningen udbringes enten direkte eller køres til oplag i marken. Ansøger oplyser, at gødningen i nuværende drift overvejende afsættes til afgang på biogasanlæg.

Klimaet i staldene styres vha. ventilationscomputere og tilsætning af varme fra fastbrændselsfyre. Der er altså automatisk styring på ventilationsanlægget, således der altid ventileres efter behov (kyllingernes alder, ude og inde temperatur m.v.).

Der er store forskelle i varme- og ventilationsbehov alt efter dyrenes udvikling. Ventilationen er computerstyret undertrykssystem for at sikre optimal drift.

Den nuværende husdyrproduktions påvirkning af omgivelser med lugt blev vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2003. Heraf fremgår det, at 20 boliger var beliggende indenfor geneafstanden for lugt på daværende tidspunkt.

Beskyttelsesniveauet for lugt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gælder ikke for revurderinger. Stalde og anlæg, som er lovlig placeret, bliver ikke ulovlige som følge af nye regler og beregningsgrundlag.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke ændret på husdyrbrugets håndtering, opbevaring eller udbringning af husdyrgødning udover at gødningen afsættes til biogasanlæg.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår i miljøgodkendelsen fra 2003 (vilkår 7.3.1) til renholdelse af virksomheden og dens omgivelser, så lugtgener begrænses mest muligt. Disse vilkår fastholdes.

Derudover er der stillet vilkår (nr. 1.4 og 1.5) til, at udmugning og transport af husdyrgødning som hovedregel skal ske på hverdage med enkelte undtagelser, og at oplag af husdyrgødning ikke må ske på matriklen. Disse vilkår videreføres ligeledes.

I forbindelse med revurderingen i 2013 vurderede Esbjerg Kommune, at der siden godkendelsen blev meddelt i 2003 ikke var fremkommet nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning, og at forureningen i øvrigt ikke gik ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til lugt, var der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som gav mulighed for at nedbringe lugtemissionen betydeligt.

Under hensyntagen til naboernes bemærkninger blev det vurderet, at det var sandsynligt at husdyrbruget gav anledning til væsentlige lugtgener. Derfor blev der i revurderingen fra 2013 givet påbud (vilkår nr. 5) om, at der senest 1. januar 2018 skulle indsendes en redegørelse for, hvilke tekniske og økonomiske muligheder, der er for at reducere lugten fra staldanlægget.

I forbindelse med nærværende revurdering har ansøger indsendt bemærkninger vedrørende mulige tiltag for at reducere lugt. Der er siden revurderingen i 2013 blevet installeret to Rokkedahl varmevekslere i staldene (én i hver stald), hvilket Videnscentret for landbrug (fjærkræ) dengang havde en forventning om, også ville

medføre en lugtreduktion fra staldene. Test af teknikken har vist, at varmevekslerne udover en varmebesparende effekt også har en ammoniakreducerende effekt, men ingen signifikant lugtreducerende effekt.

Omvendt vurderes det, at installationen af de to varmevekslere heller ikke medfører forøget lugt for omgivelserne. Beregninger viser, at placeringen af varmevekslerne gør, at der ikke ændres på det vægtede lugtcentrum. Samtidig medfører de to afkast fra varmevekslerne kun en marginal ændring af den gennemsnitlige afkasthøjde fra 5,88 m til 5,77 m, dvs. en reduktion på 11 cm. Derudover udgør de to varmeveksleres afkast ved maksimal udluftning kun med 7 % af den samlede ventilationskapacitet. Samlet vurderes det, at installationen af de to varmevekslere udgør en bagatelagtig ændring, da varmevekslerens afkast ikke ændrer væsentlig på hverken afkasthøjden eller det vægtede lugtcentrum og da varmevekslerne kun udgør en relativ lille andel af den samlede ventilation på husdyrbruget ved maksimal lugtemission.

Esbjerg kommune har i samarbejde med ansøgers konsulent afklaret, hvilke muligheder der er for at reducere lugt fra husdyrbruget. Ansøger pointerer, at der på Miljøstyrelsens teknologiliste fortsat ikke findes godkendte teknologier med lugtreducerende effekt i fjerkræstalde. Esbjerg Kommune er enig heri.

Ansøger oplyser, at ventilationsskorstenene er ført ca. 1 meter over tagryggen. Ved at hæve dem yderligere kan lugtgener muligvis reduceres ved de nærmeste omgivelser, men det kan i nogle tilfælde medføre at lugtgenerne flyttes lidt længere væk.

Ifølge "Faglig rapport vedrørende en ny lugtvejledning for husdyrbrug¹⁰" så vil der ved væsentlig øget skorstenshøjde forventes at ske en reduktion af lugtgener ved de tættest beliggende boliger. Der vil ske en større fortynding af ventilationsluften, og jo længere væk boligen ligger desto mere fortynding sker der.

Staldene ligger inden for kirkebyggelinje til Spandet Kirke, hvor der som udgangspunkt er forbud mod at opføre ny bebyggelse herunder skorstene, der er over 8,5 meter høje.

De nuværende stalde er ca. 6 meter høje. Dertil lægges de nuværende ventilations-skorstene, der stikker ca. 1 meter over tagryggen. Yderligere forøgelse af skorstenshøjde op til 8,5 meter over terræn vurderes at medføre en effekt for lugtgenerne ved de boliger, som ligger tættest på staldene, men det er uvist, hvor meget lugtgenerne kan forventes at blive reduceret. Forøgelse af skorstenshøjden (i alt 26. stk.) er ikke undersøgt nærmere, men vurderes at være omkostningstunge tiltag i eksisterende stalde, og derfor vurderes denne løsning ikke at være proportional at implementere.

Der ligger enkeltboliger stort set hele vejen rundt om staldanlægget. Enkeltboligerne ligger alle i en afstand på ca. 50-80 meter fra staldene. En flytning eller samling af ventilationsafkastene forventes at kunne reducere lugtgenerne for nogle boliger, men øge lugtgenerne hos andre alt afhængig af afkastenes placering. Flytning eller samling af afkast er ikke undersøgt nærmere, men vurderes at være omkostningstunge tiltag i eksisterende stalde, og derfor vurderes disse løsninger heller ikke at være proportionale at implementere.

¹⁰ Udgivet af Miljøministeriet, Skov- og Naturstyrelsen, december 2006.

Esbjerg Kommune vurderer fortsat, at der siden godkendelsen blev meddelt ikke er fremkommet nye oplysninger om lugtforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse og at forureningen (udover bagatelagtige ændringer) ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til lugt, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedbringe lugtemissionen betydelig.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der i den konkrete sag ikke er mulighed for at meddele yderligere påbud om yderligere nedbringelse af lugten.

Ved videreførelse af eksisterende lugtreducerende tiltag nævnt ovenfor vurderes det, at husdyrbruget med hensyn til lugt forebygger og begrænser forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Sker der ny udvikling på området til f.eks. rensning af ventilationsluften vil det skulle tages op til vurdering ved næste revurdering om senest 10 år.

Med ansøgers indsendte bemærkninger angående lugt vurderes vilkår nr. 5 i revurderingen fra 2013 at være opfyldt, og vilkåret ophæves hermed.

Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast og flydende husdyrgødning. I praksis omrøres gyllebeholdere derfor kun forud for udbringning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning, ligesom der også er krav om, at gyllebeholdere skal kontrolleres hvert 10 år af en autoriseret kontrollant.

På ejendommen er der en restvandbeholder på 50 m³, som anvendes ved bl.a. rengøring af stalde og til opsamling af spildevand fra varmeveksler.

Derudover er der ikke opbevaringsanlæg til husdyrgødning ud over den husdyrgødning, som ligger inde i staldene.

I revurderingen fra 2013 er der stillet vilkår (nr. 12) om registrering af markstakke med kompostlignende dybstrøelse. Da registrering af markstakke er et gældende lovkrav, så ophæves vilkår nr. 12 i revurderingen fra 2013.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er desuden krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2003 stillet vilkår (nr. 1.6) til, at udbringning af husdyrgødning ikke må udbringes på arealer, som ligger nærmere end 200 m fra bebygget boligområde indenfor landsbyafgrænsningen på lørdage samt søn- og helligdage.

Da arealvilkår er bortfaldet, så ophæves vilkår nr. 1.6 i miljøgodkendelsen fra 2003.

Ammoniakemission fra ejendommen

Den maksimale tilladte ammoniakemission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Husdyrbrugets årlig ammoniakemission beregnes til 2.757 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig eller mindre end det beregnede BAT-krav på 2.757 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Dybstrøelse i staldene

Der er stillet vilkår (nr. 2) i revurderingen fra 2013 til produktionens størrelse og staldsystem. Dette vilkår gælder fortsat.

Husdyrbrugets påvirkning af naturområder er beskrevet og vurderet i afsnittet "Husdyrbrugets påvirkning af beskyttet natur"

Overvågning af emissioner

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at IE-husdyrbrug årligt skal indsende følgende til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
- 2) Dokumentation for miljøledelse
- 3) Logbøger over gennemførte kontroller (jf. plan for kontrol, reparation og vedligehold)
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Ved at leve op til disse regler og i øvrigt følge landsdækkende regler om indberetning til gødningsregnskab og lignende, vurderes husdyrbruget at leve op til reglerne for overvågning af emissioner.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik".

Husdyrbrugets påvirkninger af beskyttet natur

De beskyttelsesniveauer der er fastlagt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse, at hvis der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for, hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning implementeret gennem bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter¹¹ (Habitatbekendtgørelsen). Af habitatbekendtgørelsen fremgår hvilke sager, jf. husdyrloven, der direkte er omfattet af krav om habitatvurdering. Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet, og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering.

Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således heller ikke reguleres i en sag om revurdering.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning.

Ved revurderingen skal det sikres, at husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt mht. kategori 1 og 2 natur. Nedenstående tabel viser, at dette er tilfældet.

I den konkrete sag er der foretaget beregninger til de nærmeste naturlokaliteter.

Naturpunkt	Afstand	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1 Hede mod nordøst	Ca. 2,6 km	0,0	1	-	Formentlig 0,2 kg N/ha/år
2 Hede mod nordøst	Ca. 2,6 km	0,1	2		1,0 kg N/ha/år

Tabel 3. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Som det ses i tabel 3, så er den beregnede totalbelastning 0,0 kg N/ha/år til punkt 1, der er kategori 1 natur. Til det andet punkt, som er kategori 2 natur, er totalbelastningen 0,1 kg N/ha/år.

Selv om afstanden til de to naturtyper stort set er ens, så er der ikke tale om samme hede. Heden under naturkategori 2 er desuden mere tilgroet, hvilket er medvirkende til, at der beregnes en større ammoniakdeposition på denne hede sammenlignet med heden under naturkategori 1.

Der er ikke lavet en yderligere undersøgelse af kumulation fra øvrige husdyrbrug til kategori 1 naturen, da den beregnede belastning opfylder kravet til det strengeste afskæringskriterie, som er 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 2 natur er således opfyldt.

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Pligten til vurdering af skadesvirkninger på bilag IV arterne, herunder deres yngle- og rastesteder, er med hensyn til husdyrloven fastsat i habitatbekendtgørelsens § 11 stk. 1, jf. § 8 stk. 6. Denne pligt omfatter flere typer afgørelser i husdyrloven, men ikke afgørelser om revurderinger.

Der skal således ikke foretages, en nærmere vurdering med hensyn til påvirkning af bilag IV arter i nærværende sag.

Generelle forhold

I miljøgodkendelsen er der en række beskrivelser af bl.a. råvarer, hjælpepestoffer, affald fluer, skadedyr og lys. I afsnittet nedenfor foretages en gennemgang af forskellige emner for at vurdere, om der er behov for nye vilkår eller der er vilkår, der ikke længere er nødvendige.

Råvarer og hjælpepestoffer og affald

Forholdene omkring råvarer, hjælpepestoffer og affald er stort set uændret siden den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt.

Der er ikke sket væsentlige ændringer vedrørende råvarer, hjælpepestoffer og affald siden revurderingen i 2013 blev meddelt.

I miljøgodkendelsen fra 2003 er der stillet vilkår (nr. 5.1 og 5.2) til olietanke og håndtering af brændstof og kemikalier, og i revurderingen fra 2013 er det stillet vilkår (nr. 10) om bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald skal ske efter gældende regulativer. Disse vilkår gælder stadig.

Der er i øvrigt en generelt krav, at affald håndteres og bortskaffes efter kommunens gældende regulativer.

Fluer, skadedyr og lys

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige gener for omboende i form af fluer, skadedyr og lys.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften som har betydning for genepåvirkningen. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at generne ikke går ud over det der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen.

Der er ikke vinduer i staldene pga. der er krav om lys- og mørketid hos slagtekyl-linger. Fluer er ikke aktuelt i staldene, og det er væsentligt at holde produktionen fri for skadedyr generelt, så der er altid fokus på at undgå tilhold af skadedyr herunder rotter.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2003 stillet vilkår (nr. 7.2.1) om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadyslaboratorium. Disse retningslinjer er efterfølgende korrigeret til at følge retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agrøkologi. Derfor ophæves vilkår nr. 7.2.1 i miljøgodkendelsen fra 2003, og der stilles et nyt tilsvarende vilkår i nærværende revurdering.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrproduktionen sker i eksisterende staldanlæg på ejendommen, og der er eller etableres ikke nye bygninger i forbindelse med revurderingen udover de to varmevekslere, der blev installeret i 2015.

Begge varmevekslere er placeret mellem de to lukkede fjerkræstalde på ejendommen. Fra den østlige åbning mellem staldene er der ikke indkig til varmevekslerne pga. fire eksisterende fodersiloer og eksisterende beplantning. Fra vest er der heller ikke indkig pga. eksisterende beplantning.

Da der ikke er indkig til varmevekslerne fra omgivelserne og da begge eksisterende fjerkræstalde er ca. 7 m høje og dermed højere end varmevekslerne inkl. afkast, så ændrer varmevekslerne ikke på husdyrbrugets landskabelige påvirkning, og ændringen vurderes derfor at være bagatelagtig.

Varmevekslerne har således ikke medført nogen merpåvirkning af det omkringliggende landskab og kulturmiljø som går ud over det, der blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Ophør

Der er i revurderingen fra 2013 stillet vilkår (nr. 13) som beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig ved ophør. Vilkåret er fortsat gældende.

Endvidere gælder det i medfør af § 51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven eller § 12, stk. 1 nr. 1-3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Bemærkninger i forbindelse med indledende annoncering

Esbjerg Kommune har i perioden den 1. – 15. september 2020 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen på Spandet Kirkevej 6, 6760 Ribe. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Høring

I forbindelse med den 3 ugers offentlige høring i perioden den 23. marts til 13. april 2021 er der kommet bemærkninger fra beboerne på Spandet Kirkevej 5, Skolevænge 8, 28, 29 og Arnumvej 8.

I nedenstående skema er de indkomne bemærkninger kategoriseret og vurderet dem i relation til nærværende revurdering af miljøgodkendelsen til at producere slagtekyllinger på Spandet Kirkevej 6.

1. Røggener fra halmfyre

Bemærkning	Fra	Handling
Dårlig/kvalmende lugt	Skolevænge 28 Skolevænge 29 Spandet Kirkevej 5	Halmfyret udgør en biaktivitet, der ikke er reguleret af vilkårene i denne afgørelse.
Der fyres ikke korrekt med den røgdudvikling	Spandet Kirkevej 5	Ansøger er gjort bekendt med de indkomne bemærkninger om røggener fra halmfyret, og har efterfølgende udbygget fyret, så det nu både kan fyre med halm eller træ. Ansøger er efterfølgende gået i gang med at afprøve træ som brændselstype for at afklare om generne kan reduceres. Esbjerg Kommune vil i en særskilt tilsynssag følge op på, om der er væsentlige røggener fra halmfyret, der skal reduceres.
Udendørs ophold undlades	Skolevænge 28	
Kan ikke have åbne vinduer	Skolevænge 28 Skolevænge 29	
Graver på kirkegården er besværet af lugten	Spandet Kirkevej 5	

2. Støj

Bemærkning	Fra	Handling
Støjgener oftest ved transport af kyllinger til/fra bygningerne med lastbiler. Tidspunkt for levering/afhentning af kyllinger er i strid med vilkår nr. 6.	Arnumvej 8	Vilkår nr. 6 regulerer udrensning og transport af gødning. Ikke transport af kyllinger. Støj fra levering/afhentning af kyllinger er alene reguleret af støjvilkår nr. 9 og 10. Ansøger oplyser, at det er slagteriet, der fastsætter tidspunktet for afhentning af kyllinger. Ansøger oplyser, at de er i dialog med slagteriet ift. om der er mulighed for at rykke tidspunktet. Fremover vil der så vidt muligt ikke blive afhentet kyllinger i weekenderne.
Antal udrensninger af gødning i weekender er i strid med vilkår 6	Arnumvej 8	Ansøger oplyser, at staldene fremadrettet vil blive tømt på hverdage, så vilkår nr. 6 overholdes.
Ventilationsstøj. Er der foretaget måling af om støjkravet er overholdt i nattetimer?	Arnumvej 8	Esbjerg Kommune har på baggrund af ansøgers oplysninger om ventilationsforholdene på husdyrbruget foretaget en orienterende beregning af ventilationsstøj ved matrikelskellet til nærmeste nabo på Arnumvej 8. Beregningen viser et støjniveau på 35 dB(A) ved maksimal luftudskifte i staldene. Der er således ikke grund til at tro, at støjvilkår ikke skulle være overholdt i nattetimer. Esbjerg Kommune har den 9. juni 2021 foretaget miljøtilsyn på ejendommen

		og konstateret, at blæseren, der forsyner halmfyret med ilt, formentlig er en større kilde til støj fra ejendommen. Kilden indgår ikke i støjberegningen, idet halmfyret udgør en biaktivitet, der ikke er omfattet af vilkårene i denne afgørelse. Esbjerg Kommune vil i en særskilt tilsynssag følge op på om der er væsentlige støjgener fra halmfyret, der skal nedbringes.
Forkert henvisning til støjvilkår	Skolevænge 8	Henvisning er tilrettet i vilkår nr. 10.
Ændringer til vilkårsformulering	Skolevænge 8	Støjvilkår nr. 9 er tilrettet og præciseret.
Er antallet af transportere forøget i stedet for uændret som beskrevet, når antallet af producerede slagtekyllinger er øget og produktionsdage er reduceret? (produktionstiden har i 2019 været 34 dage i stedet for 38 dage som godkendt)	Skolevænge 8	Jf. vilkår nr. 4 er der fleksibilitet til at produktionstiden kan variere inden for 35-45 dage. I 2017/18 var produktionsstiden jf. gødningsregnskabet på 34 dage. I 2018/19 var produktionstiden 35 dage og dermed inden for rammen af det, der er godkendt. Ansøger oplyser, at der fremover vil komme væsentlig færre antal transportere med dyr pr. år efter overgang til en langsomvoksende race (op til 45 produktionsdage). Der vil være ca. 2 rotationer mindre om året og dermed et forventeligt færre antal transportere med levende dyr end godkendt.
Er der ingen steder oplysninger om eller krav til, hvornår den interne transport især i nattetimer må forekomme?	Skolevænge 8	Ved en revurdering skal alle tidligere stillede og gældende vilkår gennemgås, og de skal ajourføres af hensyn til den bedst tilgængelige teknik (BAT). Der er ikke tidligere stillet specifikke vilkår i relation til intern transport på ejendommen, men støjkravene i vilkår 9 skal overholdes. Jf. vilkår nr. 10 kan tilsynsmyndigheden på forlangende kræve at virksomheden dokumenterer, at støjkravene i vilkår nr. 9 overholdes.
Gælder støjgrænser for åben og lav boligbebyggelse ikke?	Skolevænge 8	Ved en revurdering skal alle vilkår gennemgås, og de skal ajourføres af hensyn til den bedst tilgængelige teknik. Da der bl.a. ikke er fremkommet nye oplysninger om - forureningens skadelige virker, - miljømæssige skadesvirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse og forureningen i øvrigt ikke går ud over det, der blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse, vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke er hjemmel til at påbyde husdyrbruget

		at overholde de vejledende støjgrænseværdier gældende for boligområder for åben og lav boligbebyggelse.
--	--	---

3. Lugt

Bemærkning	Hvem	Handling
Hvad er årsagen til vilkår om udbringning af gylle inden for 200 m fra naboer i week-ender bortfaldet? Vilkårets bortfald betyder, at der ikke er uændret praksis.	Skolevænge 8	Vilkåret vurderes at være bortfaldet med den nye husdyrbruglov, der trådte i kraft pr. 1. august 2017. Arealrelaterede vilkår bortfaldt uden videre og varetages nu i stedet af de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. I bekendtgørelsen er der fastsat et generelt forbud mod udbringning af husdyrgødning på lørdage samt søn- og helligdage inden for 200 m fra byzone, sommerhusområde eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål. Ændringen af lovgivningen er for længst indtrådt, og er uafhængig af nærværende revurdering.
Sød og kvalmende lugt fra staldene	Arnumvej 8	Ved en revurdering skal alle vilkår gennemgås, og de skal ajourføres af hensyn til den bedst tilgængelige teknik (BAT). Hvorvidt beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt indgår ikke i en revurdering. I afsnittet om lugt i relation til BAT er det vurderet, at husdyrbruget med hensyn til lugt forebygger og begrænser forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik. Esbjerg Kommune har på baggrund af de indsendte bemærkninger foretaget et miljøtilsyn den 9. juni 2021. Ved tilsynet blev det bl.a. kontrolleret, hvorvidt vilkår 7 og 8 i relation til lugt er overholdt. Der var på tilsynsdagen renholdt og der var intet utilsigtet oplag af foder eller gødning på ejendommen. Lugtvilkårene vurderes på det grundlag at være overholdt.
Åbner ikke vinduer	Arnumvej 8	
Vasketøj hænges ikke ud	Arnumvej 8	
Udendørs ophold utåleligt	Arnumvej 8	
Episoder med ophobning af døde dyr uden for containere	Arnumvej 8	Ansøger oplyser, at de fremsendte fotos med de døde dyr er fra en enkeltstående episode fra sommeren 2019, hvor der skete et hedeslag med mange døde kyllinger på et enkelt døgn.

		<p>Døde dyr opbevares i kølecontainere, som stilles frem samme dag som de afhentes af DAKA.</p> <p>Ved miljøtilsyn den 9. juni 2021 har Esbjerg Kommune observeret, at opbevaring af døde dyr foregår i overensstemmelse med ansøgers oplysninger.</p>
--	--	--

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

Bilag 1

Vilkår fra miljøgodkendelsen på Spandet Kirkevej 6 – meddelt juni 2003

Nedenfor gengives vilkår fra Ribe Kommunes miljøgodkendelse til slagtekyllingeproduktion på Spandet Kirkevej 6.

I forbindelse med revurderingen af miljøgodkendelsen i 2013 og nærværende revurdering i 2021 ophæves en række vilkår.

De vilkår, der ophæves i forbindelse med revurderingerne, er streget over i nedenstående oversigt. De øvrige vilkår er således forsat gældende.

1. Virksomhedens indretning og drift.

- ~~1.1. Virksomhedens maximale tilladte årsproduktion af slagtekyllinger er 198 dyreenheder beregnet efter bilag 1 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002 om erhvervsmæssigt dyrehold, ensilage m.v.~~
- 1.2. Til- og frakørsel skal ske via indkørslen mod vest.
- 1.3. **Luftforurening**
- 1.4. Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget skal som hovedregel ske på hverdage indenfor normal arbejdstid, 07.00 – 18.00. På hverdage kan arbejdet i særlige tilfælde fortsætte til senest kl. 22.00. Udrensning og transport af husdyrgødning fra staldanlægget kan maksimum 5 gange pr år ske på lørdage; arbejdet skal på lørdage være afsluttet senest kl. 13.00.
- 1.5. Der må ikke etableres oplag af husdyrgødning eller foderrester i tilknytning til staldanlægget og i øvrigt på matr nr. 31 Spandet Ejerlav, Spandet (jf. bilag 2)
- ~~1.6. På udspretningsarealer, der ligger nærmere end 200 m fra bebygget boligområde indenfor landsbyafgrænsning (jf. bilag 3), må husdyrgødning ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage.~~
- ~~1.7. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning søges begrænset. Husdyrgødning, der udbringes på ubevoksede arealer, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.~~

2. Spildevand

- ~~2.1. Vaskevand fra rengøring af staldene skal opsamles i beholder og kan udbringes efter reglerne om udbringning af spildevand i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. (på godkendelsestidspunktet bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002).~~

3. Affald

- ~~3.1. Olie- og kemikaliaffald, herunder pesticidrester, skal håndteres og bortskaffes i henhold til gældende regulativ for farligt affald.~~
- ~~3.2. Animalsk affald, herunder dyrekroppe, skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og skal minimum afhentes én gang ugentligt.~~

- ~~3.3. Animalsk affald skal opbevares i container, således at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.~~
- ~~3.4. Husholdningsaffald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Ribe Kommunes regulativ for husholdningsaffald.~~
- ~~3.5. Øvrigt affald skal håndteres og bortskaffes i henhold til gældende regulativ for erhvervsaffald. Det pt. gældende er "Fællesregulativ for kommunerne i Affaldsselskabet Bobøl I/S, dec. 1999".~~

4. Støj

- 4.1. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må ikke i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land overstige følgende værdier:

Dag	Tidsrum	Max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

- 4.2. Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende lade dokumentere, at vilkår 4.1 er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

5. Drivmidler

- 5.1. Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 829 af 24. oktober 1999).
- 5.2. Ved håndtering af brændstof og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

6. Dyrehold, Husdyrgødning og arealanvendelse jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen

6.1. Opbevaring af husdyrgødning

- ~~6.1.1. Indretning og drift af stalde, opbevaring og udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 604 af 15. juli 2002.)~~

~~6.1.2. Oplag af kompostlignende dybstrøelse i markstak skal overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale.~~

7. Andre forhold

7.1. Kemikalier

~~7.1.1. Midler der er klassificeret som giftige og meget giftige skal opbevares i aflåst giftrum eller skab. På godkendelsestidspunktet jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 241 af 27. april 1998 om bekæmpelsesmidler~~

7.2. Skadedyr

~~7.2.1. Der skal overalt på virksomheden foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Der skal foretages forebyggende indsats overfor rotter.~~

7.3. Hygiejne

7.3.1. Hele virksomheden og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

8. Tilsyn og kontrol

8.1. Egenkontrol

~~8.1.1. Virksomheden skal føre registreringer over den til enhver tid forekommende produktion på ejendommen. Registreringerne føres i bilag 4 på baggrund af slagterifregninger og suppleres evt. med gødningsregnskaber eller lign. Registreringen bilagt slagterifregninger skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om kyllingeproduktionens størrelse. Opgørelse af produktionen på ejendommen skal ske ud fra antal producerede dyr pr. år. Opgørelsen foretages pr. kalenderår.~~

9. Generelle forhold

~~9.1. Hvis produktionen gennem en periode på mere end 2 år reduceres, reduceres godkendelsens omfang tilsvarende eller bortfalder, såfremt den reelle produktion er under godkendelsespligtigt omfang.~~

~~9.2. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattende af kapitel 3-8 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, eller inden etablering, udvidelse eller ændring af dyreholdet, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen, jf. bekendtgørelsens § 29, stk. 1 og § 30, stk. 1~~

~~9.3. Virksomhedens samlede godkendelse skal jf. Bekendtgørelse nr. 646 af 29. juni 2001 om godkendelse af listevirksomhed § 17 revurderes 8 år efter meddelelse af godkendelse, dvs. revurdering foretages i 2011.~~

Bilag 2

Vilkår fra revurdering fra 2013 af miljøgodkendelsen på Spandet Kirkevej 6

Nedenfor gengives vilkår fra Esbjerg Kommunes revurdering fra 2013 af miljøgodkendelse til slagtekyllingeproduktion på Spandet Kirkevej 6.

I forbindelse med denne revurdering i 2021 af miljøgodkendelsen fra 2003 og revurderingen fra 2013 ophæves en række vilkår i revurderingen fra 2013.

De vilkår, der ophæves i forbindelse med revurderingen, er streget over i nedenstående oversigt. De øvrige vilkår er således forsat gældende.

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår 1.1, 1.7, 2.1, 3.1 – 3.5, 6.1.1, 6.1.2, 7.1.1, 8.1.1 og 9.1 – 9.3 i miljøgodkendelsen fra 2003 ophæves.

Husdyrproduktion

2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal producerede dyr	DE
Slagtekyllinger (38 dage), dybstrøelse, gulv drift	496.800	197,1

3. Inden for det angivne produktionsniveau på 197,1 DE tillades en længere eller kortere levetid for kyllingerne, således at afgangsalderen kan variere mellem 35-45 dage, når der samtidig korrigeres i antallet af individer, således at den årlige produktion ikke overstiger de anførte 197,1 DE.

Husdyrgødning

- ~~4. Andelen af dybstrøelse, som udspreddes på marken direkte fra stalden, skal min. være 35 %.~~

Lugt

- ~~5. Senest 1. januar 2018 skal der indsendes en redegørelse for hvilke tekniske og økonomiske muligheder der er for at reducere lugten fra staldanlægget.~~

Foder

- ~~6. Der skal anvendes fasefodring således, at foderets indhold af næringsstoffer er tilpasset dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser.~~
- ~~7. Foderblandinger skal være tilsat fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet. Dokumentation af foderanalyser skal fremvises på forlangende.~~

Energi- og vandforbrug

8. Der skal som minimum foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
9. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Affald

10. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Egenkontrol

11. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 2).
- ~~12. I tilfælde af etablering af oplag af kompost i marken, skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag, som skal kunne fremvises ved miljøtilsyn.~~

Ophør

13. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

- ~~14. Hvis produktionsomfanget på 197,1 DE (jf. vilkår 2 og 3) ikke har været fuldt udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.~~

Bilag 3

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelse

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tør

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 51, Ribe Holme og enge med Kongeåens udløb

Rørdrum	Y	F3
Hvid stork	Y	F1
Rørhøg	Y	F3
Hedehøg	Y	F1

Blå kærhøg	Y		F1
Plettet rørvagtel	Y		F1
Engsnarre	Y		F1
Klyde	Y		F1
Hjejle		T	F2, F4
Brushane	Y		F1
Mosehornugle	Y		F1
Blåhals	Y		F1
Kortnæbbet gås		T	F4

SPA 57 Vadehavet

Bramgås		T	F2, F4
Klyde	Y	T	F1, F2, F4
Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1, F2
Hjejle		T	F2, F4
Almindelig ryle	Y	T	F1, F2, F4
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4, F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Sandløber		T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (Microchiroptera spp.)
Hasselmus (Muscardinus avellanarius)
Birkemus (betulina)
Odder (Lutra lutra)
Marsvin (Phocoena phocoena)
Alle andre arter af hvaler (Cetacea spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (Dermochelys coriacea)
Uægte karett ("Caretta caretta")
Bastardskildpadde (Lepidochelys kempii)"
Europæisk sumpskildpadde (Emys orbicularis)
Markfirben (Lacerta agilis)

Padder

Stor vandsalamander (Triturus cristatus)
Klokkefrø (Bombina bombina)
Løgfrø (Pelobates fuscus)
Løvfrø (Hyla arborea)
Spidssnudet frø (Rana arvalis)

Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk
Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter
Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremita*)
Sortpletet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærsguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr
Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium re*

Esbjerg
Kommune

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk